

УЧИЛИЩНОТО НАСТОЯТЕЛСТВО КЪМ ОУ “ЕЛИН ПЕЛИН” – БУРГАС
XX състезание по български език и литература за ученици от I до VII клас

„ОБИЧАМ ТЕ, БЪЛГАРСКА РЕЧ!”

Бургас, 24.03.2019 г.

V клас

Уважаеми ученици,

Състезателният тест съдържа 25 езикови и литературни задачи. **Последната задача е за създаване на текст, който трябва да напишете на бланката за отговор.**

Отговорите отбелязвайте със син цвят на химикалката в бланката за отговори - официалният документ, който ще се оценява. Поради това е задължително верните според Вас отговори да отбелязвате внимателно.

За да отбележите своя отговор, срещу номера на съответната задача зачертайте със знака X буквата на избрания от вас отговор.

Например:

Ако след това прецените, че първоначалният ви отговор не е верен, запълнете кръгчето с грешния отговор и зачертайте със знака X буквата на друг отговор, който приемате за верен.

Например:

За всяка от задачите със свободен отговор в теста е оставено празно място. Използвайте това място, за да запишете своя отговор.

Ако след това прецените, че записаният свободен отговор не е верен, задраскайте го с хоризонтална черта и запишете над него отговора, който според вас е правилен.

Запомнете! Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, чиято буква е зачертана със знака X. За всяка задача трябва да е отбелязан не повече от един действителен отговор.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

5. Коя дума НЕ е синоним на подчертаната дума в текста?

- А) краска; Б) боя; В) цвят; Г) рисунка.

6. Запишете антонимите на посочените думи в листа за отговори.

- влизам близък щастие високо

7. В кой ред има грешка в морфологичния анализ на думата?

- А) реалния – качествено прилагателно име, м. р., ед.ч., членувано;
Б) смартфоните - съществително нарицателно име, м.р., мн.ч., членувано;
В) въртят се - глагол, 3 л. мн. ч., сегашно време, II спрежение;
Г) обяви - глагол, 3 л. ед.ч., минало несвършено време, II спрежение.

8. В кое изречение НЕ е употребено възвратно притежателно местоимение?

- А) Осъдих поведението си . Б) Осъзнах грешката си.
В) Разбрах вината си. Г) Дадох си сметка.

9. В кой ред всички глаголи са в минало свършено време?

- А) избрах, водех, изпитах; Б) проучва, защитих, проверявах;
В) набрах, изучих, представих; Г) работех, знаех, съобразявам.

10. В кое изречение са употребени само лични местоимения?

- А) Иван мисли за себе си.
Б) Порасналото момче среща учителката си след години.
В) Помолих го да ми донесе книгата.
Г) Какви цветя да избира за рождения ѝ ден?

11. В листа за отговори срещу буквата на изречението запишете цифрата, с която е означено глаголното време.

- А) Изплашена, майка им не сваляше очи от тях.
Б) Хаосът в душата на Туфо порасна до краен предел.
В) В ръцете си кукерите стискат дървени саби и сопи.
Г) Аз ще ти подаря една тайна.

1. сегашно време
2. минало несвършено време
3. бъдеще време
4. минало свършено време

12. Преобразувайте пряката реч в непряка, като спазите правилата за пунктуационно оформяне и запазете основното глаголно време.

- Аз мисля, че най-добре ще бъде да си отида - каза патенцето.

13. Препишете текста, като редактирате допуснатите правописни и пунктуационни грешки, както и грешките при членуване.

Котарака толкова се уплашил, като видял жив лъф пред себеси че мигом се покътерил по капчука чак на покривът. Рискувал живота си защото чизмите му не били пригодени за патешествия по керимиди. След извесно време котаракът видял, че човекоядецът е вазвърнал предишният си образ, и слязал от покрива.

14. С какви части на речта са представени омонимите в изречението

„Мина време и те изоставиха тази златна мина”.

- А) съществително и прилагателно име; Б) глагол и съществително име;
В) съществително име и числително име; Г) прилагателно име и глагол .

15. Коя дума се състои от представка, корен и наставка?

- А) музикант; Б) прием; В) игленик; Г) източник.

16. Коя дума има следното речниково значение „ нещо, което е намерено при разкопки”?

- А) остров; Б) ледове; В) находка; Г) учените.

17. Къде НЕ е допусната правописна грешка?

- А) подписъл; Б) влязал; В) момък; Г) бръзият .

18. Кое твърдение за произхода на боговете НЕ е вярно?

- А) Кронос с хитрост сваля баща си Уран от престола
Б) От Уран и Гея се раждат титаните.
В) Кронос прави децата си владетели на света.
Г) Зевс е роден на остров Крит, тайно от баща си.

19. Какво е общото в приказката „Тримата братя и златната ябълка” и песента „Троица братя града градяха”?

- А) пръстенът, който е ключов елемент в драматичния момент;
Б) пътуването в друго пространство;
В) спасената уговорка от братята;
Г) липсата на свръхестествени сили и образи.

20. На кой ред НЕ е представен вярно мотивът за вграждането в „Троица братя града градяха”?

- А) Чрез вграждането в основата на постройка се умилостивяват злите сили и хаоса.
Б) Вярва се, че вграждането на човек прави градежа здрав.
В) За вграждане в основите на строеж най-често се избира дете или млад мъж.
Г) Душата на вградения става дух пазител на сградата и възпира силите на злото.

21. Попълнете таблицата, като в първата колона запишете буквата на цитата от изучените творби, а във втората – името на героя, за когото се отнася.

- А) „Момичето запарило трици, оставило ги да изстинат и нахранило змиите и гущерите.”
- Б) „Затуй му пее песента / на Странджа баир гората...”
- В) ”Щом станал, той грабнал ножа и пробол халата. Подир това водата потекла.”
- Г) „...взел един прът, ударил тук, посбъхтил там, повдигнал я някъде, някъде с крака я постъпкал.”

22. Кое твърдение е НЕВЯРНО?

- А) Фолклорният календар на българите е слънчево-лунен.
- Б) На Пасха на трапезата се поставя обреден хляб с мая и специална украса.
- В) Гергьовден е свързан с пролетното пробуждане и разцъфтяване на природата и се нарича още „Цветен Георги”.
- Г) Курбан байрамът започва сутрин в джамията с голяма молитва.

23. С кой израз трябва да се продължи изречението, за да е вярно твърдението?

Чавдар се радва, че ще отиде при баща си, защото...

- А) иска да стане закрилник на сиромасите;
- Б) не може да понася сълзите на майка си;
- В) се страхува от вуйчо си;
- Г) знае, че ще го изпрати да учи в чужбина.

24. Попълнете таблицата, като в първата колона запишете буквата, с която е означен литературен термин, а във втората – цифрата, която посочва значението му.

- А) гатанка; Б) фолклорна песен; В) поговорка; Г) приказка.

- 1) Фолклорна творба в стихотворна форма.
- 2) Устно фолклорно произведение, в което се разказват измислени събития за измислени герои.
- 3) Кратко народно умотворение, което цели разпознаване по характерни признаци на предмети, растения, природни явления и др.
- 4) Кратко народно умотворение с преносно значение.

25. Отговорете кратко, със свои думи на въпроса: Кой е главният герой в „Тримата братя и златната ябълка” и какви качества проявява той при преодоляване на изпитанията?